

Aleš ČERNÝ, *Čeští krajané v boji za americkou občanskou společnost v první polovině 20. století*, České Budějovice 2016, 91 s. včetně příloh.

Bakalářská práce Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

Posudek vedoucího bakalářské práce

Předkládaná bakalářská práce Aleše Černého o rozsahu 91 stran textu se skládá z osmi kapitol včetně úvodu, závěru, seznamu pramenů a literatury a příloh. Věnuje se těm českým krajanům ve Spojených státech amerických v první polovině 20. století, kteří se významně angažovali ve veřejném dění, zejména v oblasti umělecké, náboženské, kulturní a politické, s vazbou na jejich původní domovinu.

Třebaže jádro práce představují chronologicky řazené kapitoly 3-5 (Období let 1900-1918, Období let 1919-1938 a Období let 1938-1948), autor si všímá rovněž počátku české emigrace do Spojených států amerických v 19. století, především jejich typologizace, popisu a interpretace. Ve druhé kapitole A. Černý vysvětluje, jaké byly příčiny a okolnosti odchodu našich krajanů do zámoří, přičemž pojímá tuto kapitolu jako expoziční část celé bakalářské práce. Kapitola 3 sleduje především osobnosti, které do USA přibýly na počátku 20. století a významně vstoupily do jednání o vznikajícím československém státě v průběhu první světové války. Není bez zajímavosti, že k roku 1920 žilo v USA 623.000 tzv. Čechoameričanů. Kapitola 4 nejen přibližuje významné české osobnosti ve Spojených státech v meziválečném období, ale rovněž je zasazuje do kontextu československo-amerických kulturních a politických styků ve 20. a 30. letech 20. století. Jádro páté kapitoly představují aktivity našich krajanů při obnově československé státnosti v období druhé světové války. Časový rámeček bakalářské práce tak tvoří období let 1900-1948.

A. Černý zde na základě vlastního studia pramenů a literatury, především Masarykových a Benešových pamětí či dochované korespondence, vybaven znalostí základních textů k problematice české imigrace ve Spojených státech amerických, přibližuje významné osobnosti, které v nejrůznějších vědních oborech vynikly ve

veřejném životě v zámoří. Obdiv zaslouží nejen bohatý poznámkový aparát, ale rovněž autorův zápal a jeho nadšení, s nímž k bakalářské práci po celý čas přistupoval. Rušivě působí snad jen nejednotně psané číslovky, kdy autor v textu volí několik podob jejich přepisu. Bibliografický přehled pramenů a literatury zabírá průměrný rozsah bakalářské práce, a to 3 strany textu (s. 89-91).

Navzdory solidně napsané bakalářské práci, která je převážně chronologicky pojatým biografickým popisem, což na úrovni dané kvalifikační práce rozhodně není problém, autor opomenul především metodologickou stránku věci. Přestože A. Černý hovoří o občanské společnosti, jež tvořila základ popisované americké liberálně-demokratické společnosti, na žádném místě ji nedefinuje, nepopisuje ani nevysvětluje, třebaže je v posledních desetiletích diskutována nejen v historických studiích. Zde proto spatřuji nejslabší část textu A. Černého.

Práce je na velmi dobré stylistické úrovni. Pozitivně hodnotím její formální i grafickou podobu. Text je sjednocený a zarovnaný. Velmi cenným obohacením bakalářské práce jsou její přílohy. Na základě výše uvedeného ji proto doporučuji k obhajobě a hodnotím stupněm velmi dobře.

Dotazy k obhajobě:

1. Co rozumíte pod termínem občanská společnost?
2. Lišila se nějakým způsobem česká komunita v USA od jiných národnostních skupin?

V Českých Budějovicích dne 13. května 2016

PhDr. Marek Šmíd, Ph.D.